

Cirkulärnr: 1998:54
Diariernr: 1998/0970
Handläggare: Rolf A Karlson
Sektion/Enhet: Gatu- och fastighetssektionen
Datum: 1998-04-08
Mottagare: Kommunstyrelsen
Rubrik: Bostadspolitik för hållbar utveckling. Regeringens proposition 1997/98:119. Bostadsprojekt inom Kommunförbundet.
Bilagor: Den bostadspolitiska propositionen (Prop. 1997/98:119)

Boendeprojektet
Rolf A Karlson

1998-04-08

Kommunstyrelsen

Bostadspolitik för hållbar utveckling. Regeringens proposition 1997/98:119. Bostadsprojekt inom Kommunförbundet.

Propositionens huvudsakliga innehåll. Behandling i riksdagen.

Propositionen, som överlämnades till riksdagen den 19 mars, anger mål och inriktning för den framtida bostadspolitik. Enligt regeringen är bostadspolitik också fortsättningsvis en väsentlig del av välfärdspolitik. Kommunerna har fortsatt det övergripande ansvaret för bostadsförsörjningen på den lokala nivån. De styrmedel som kommunerna förfogar över bedöms vara tillräckliga och föreslås därför inte ändras. Det kommunala engagemanget bör dock enligt regeringen utvecklas, bl. a. vad gäller de kommunala bostadsföretagen.

Ekonomiskt stöd föreslås för fyra ändamål:

1. Stödet till ny- och ombyggnad behålls, men reformeras något.
2. En stödmöjlighet föreslås för kommuner med s.k. övermäktiga åtaganden för boendet.
3. En långsammare avveckling av räntebidragen föreslås för hyres- och bostadsrätter i de s.k. krisårgångarna.
4. Skattereduktionen för utgifter för byggnadsarbete på bostadshus förlängs till 31 mars 1999 och beloppsgränserna höjs.

Propositionen bereds nu i riksdagens bostadsutskott. Kommunförbundet m. fl. parter är inbjudna till en hearing i utskottet den 28 april. Propositionen är planerad att behandlas i kammaren den 5 juni.

Propositionen har varit föremål för intensiva kommentarer och diskussioner i massmedia. Många, delvis motstridiga, uppgifter har förekommit om vad den innehåller i form av t. ex. ekonomiska insatser och stöd till kommuner som har problem med sina bostadsföretag. I den bifogade promemorian lämnas närmare information om propositionens innehåll.

Kommunförbundets omedelbara kommentarer till propositionen

Förbundet är positivt till att regeringen föreslår statliga bidragsmedel och att dessa riktas till de mest utsatta kommunerna och deras bostadsföretag, även om de ekonomiska ramar som anges i propositionen måste betraktas som otillräckliga. De flesta kommunala företag som nu belastas av ekonomiska problem har inte själva kunnat förutse eller påverka sin situation. Till stor del bottnar den i omläggningen av bostadsfinansieringen och befolkningsomflyttningar.

Det är också positivt att regeringen bestämt sig för att medverka till en lindring av kostnadsutvecklingen i de s.k. problemåtgångarna genom långsammare avtrappning av räntebidragen, och att kommunala borgensåtaganden inom bostadsrättssektorn kan avlösas.

De tillfälliga regler som tidigare införts för att begränsa kommunernas möjligheter att sälja hela eller delar av bostadsbeståndet behålls i avvaktan på ytterligare beredning i regeringskansliet. Kommunförbundet förutsätter att det fortsatta beredningsarbetet leder till att kommunerna i likhet med andra fastighetsägare själva har rätt att fatta beslut om och styra sina bostadsföretag.

Bostadsprojekt inom Kommunförbundet

Förbundet har uppmärksammat bostadsfrågorna allt mer under det senaste året. Ett tydligt uttryck för det är rapportserien *Ägarstyrning av kommunens bostadsföretag*. Rapport nr 3 i serien - *Bostadsföretagens ekonomiska situation* - presenterades nyligen, se också cirkulär 1998:44. Rapportserien syftar till att förse kommunpolitiker, ledande tjänstemän och andra intresserade med ett fakta-, debatt- och diskussionsunderlag. Skrifterna är tänkta att användas som hjälpmedel för att förbättra kompetensen, nyansera debatten och därmed förbättra beslutsunderlaget i frågor som rör ägandet av bostadsföretagen. I rapport nr 3 behandlas många av de frågor som tas upp i den bostadspolitiska propositionen.

I början av år 1997 tillsatte förbundsstyrelsen en särskild *programberedning* med uppgift att arbeta med den problematik som är förknippad med segregation, flyktingar och invandrare (*Integrationsberedningen*). Beredningen ska bl.a. förbättra kunskapsunderlaget genom att samla in, sammanställa och bearbeta befintlig information inom ämnesområdet, följa och utvärdera pågående utvecklingsprojekt, bedriva intressebevakning och opinionsbildning samt genom skrifter och konferenser förmedla kunskaper om framgångsrika strategier mot segregation.

Arbetet som kommer att slutrapporteras våren 1999 är primärt fokuserat på arbetsmarknaden, språk och utbildning, lokalt utvecklingsarbete, demokrati och lokal mobilisering samt på bostadsfrågor.

Beredningen har angivit att bostadspolitiska åtgärder mot segregation ska uppmärksammas särskilt, men har markerat att sådana blir meningsfulla endast i kombination med andra åtgärder - integration på arbetsmarknaden exempelvis är nyckeln till integration inom bl.a. boendet.

Ett av de projekt som beredningen startat handlar om att redovisa olika sätt att organisera sig i utsatta bostadsområden för att kunna hantera de flerdimensionella problem som föreligger - alltså hur god samverkan kan åstadkommas mellan bl. a. barnomsorgen, skolan, individ- och familjeomsorgen, bostadsföretagen, arbetsförmedlingen, polisen och inte minst föreningssektorn och andra frivilligorganisationer. Ett annat projekt som planeras gäller om vi har råd att bygga nytt idag och i så fall var, om vi ska ha ambitionen att nyproduktionen inte ska domineras av resurssvaga hushåll.

Med anledning av bostadsfrågornas ökade aktualitet beslutade förbundsstyrelsen vid antagandet av förbundets verksamhetsplan och budget för år 1998 att starta ett *förbundsövergripande, tvärfackligt boendeprojekt*. Motivet är den betydande osäkerhet som råder om den framtida bostadspolitiken. De senaste årens förändringar och minskade statliga engagemang ändrar i hög grad kommunernas roll.

Effekterna av bostadspolitikens omläggning måste som förbundet framfört i olika sammanhang bli föremål för överläggning och reglering mellan regeringen och kommunernas företrädare i den ordning som förutses i överenskommelsen om finansieringsprincipen. Projektets uppgift är att utarbeta en väl underbyggd analys för detta ändamål samt göra en systematisk genomlysning av bostadspolitikens olika komponenter och samband med andra politikområden såsom integrationsfrågan, vård och omsorgen i boendet m.m.

Riksdagens beslut med anledning av den bostadspolitiska propositionen kommer att bilda en viktig utgångspunkt för boendeprojektet. Bl. a. ska analyseras om kommunerna har tillräckliga instrument för att klara sina uppgifter inom bostadspolitiken mot bakgrund av de mål som statsmakterna satt upp. Kopplingarna till andra politikområden - arbetsmarknad och sysselsättning, stadsbyggnadspolitik, miljöpolitik, regionalpolitik och socialpolitik - ska också genomlysas.

De kommunägda bostadsföretagen kommer att bli föremål för ytterligare studier, bl. a. i samarbete med SABO.

Våren och sommaren 1998 kommer att ägnas åt kommunbesök för att inhämta information om hur kommunerna ser på bostadssituationen, om projekt som pågår och om förväntningar på insatser från förbundet. Därefter

planeras vissa kompletterande utredningar, analyser och förankringsaktiviteter. Under 1999 planeras skriftproduktion och utåtriktade aktiviteter bl. a. i form av kurser och konferenser.

Frågor om den bostadspolitiska propositionen och förbundets boendeprojekt besvaras av Rolf A Karlson, tfn 08-772 43 68, frågor om projektet ägarstyrning av kommunens bostadsföretag av Ted Lindqvist, tfn 08-772 45 19, och frågor om förbundets integrationsberedning av Björn Sundström, tfn 08-772 46 50.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Gatu- och fastighetssektionen

Jan Söderström

Rolf A Karlson

Bilaga

Den bostadspolitiska propositionen (Prop. 1997/98:119)